

Pedro Caparableny

PRECIO: 15 CTS.

la galeria

REVISTA

SEMANAL

sumario

L'AUTONOMIA DE CATALUNYA.—REALITATS SOMNIADES, per B. B.—TRIBUNA LIBRE: LA POSTDICTADURA, per CONRADO SABUGO.—RELLISCANT, per G. BUCH.—ESPECTACLES, per ANICETO i DON MENDO.—SPORTS.—RAMBLEJANT, per KOLIN.—NOTAS.—SANT PERE DE RODA, FULLETÓ per ANTONI PAPELL.

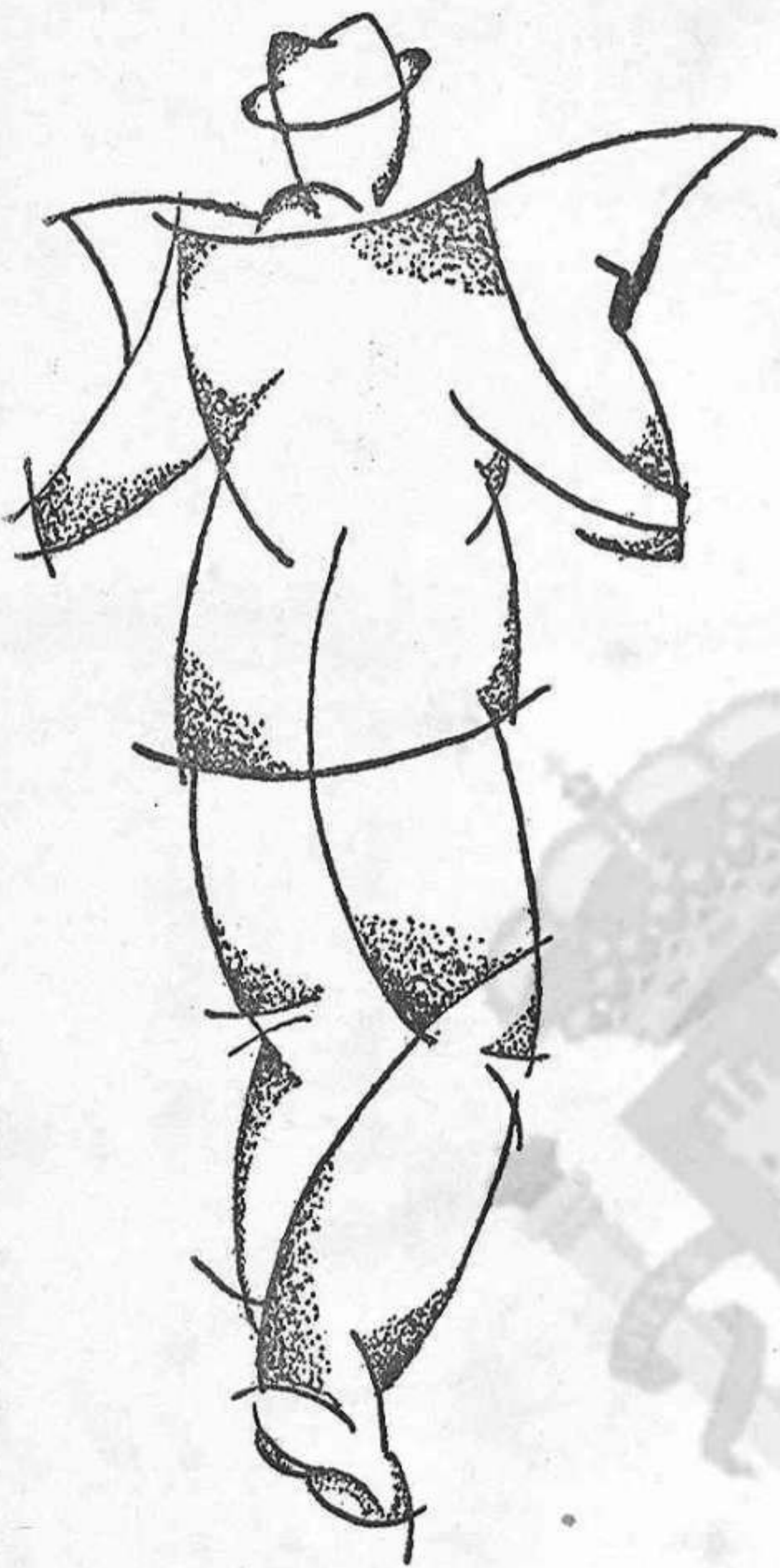
ANO II

Núm. 26

FIGVERAS

Miércoles

28 Mayo 1930

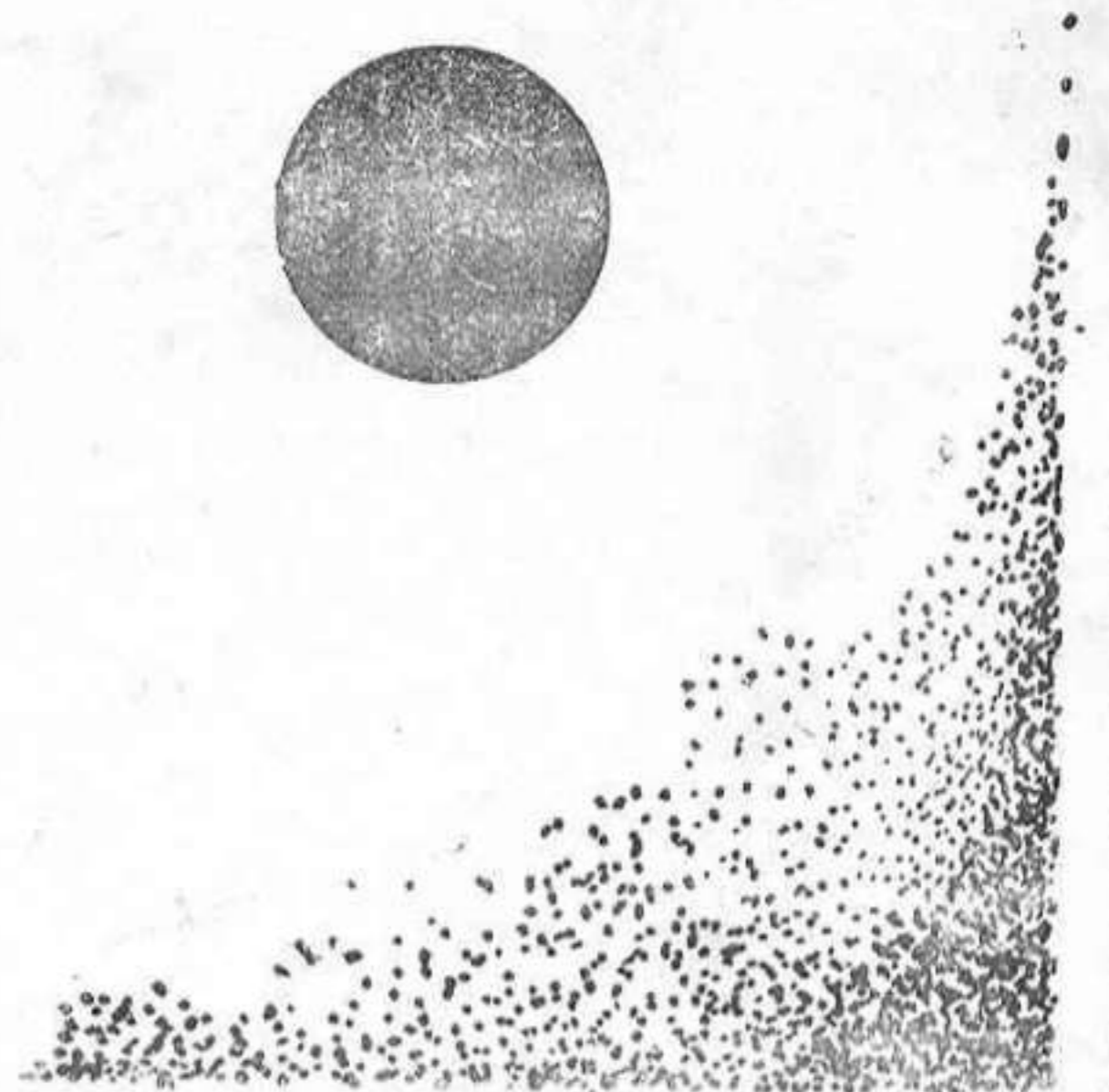
Redacción y Administración
MURALLA, 4

Centro de Venta y Suscripción:
Libreria Batlosera, Ingenieros, 3.

IMPRESA

PER TOTA MENA DE TREBALLS DEL RAM

IDEAL

L'autonomia de Catalunya

Tothom hi aporta la seva opinió a la proposta del Sr. Maluquer i Viladot per a la consagració de l'autonomia de Catalunya.

Sabem que aquell demanava, el dia 15, a les Diputacions catalanes el nomenament d'una ponència de diputats que representessin les diferents tendències polítiques de la regió, i que aquests tots plegats estudiessin i redactessin un projecte d'acord per anar a la constitució de l'organisme regional, i proposar també el procediment a seguir per a obtenir-lo. Adhuc senyalava que podia admetre's bé el llibre III de l'Estatut provincial, on parla «De la Región», car les actuals circumstàncies creu ell que fan viable l'acceptació.

Nosaltres hi posarem nostres punts de ovir.

Trobem molt ben dit que la Mancomunitat no responia ni en l'ordre doctrinal ni en el dels fets, a les aspiracions i necessitats de la nostra terra. No pas solsament pel que indica el Sr. Maluquer, resultat de basar la Mancomunitat en una cosa tan falsa i postissa com ho és la Província, artificiosa d'origen i de aplicació.

Sobretot la Mancomunitat no responia al fet i ésser de Catalunya pel defecte gravíssim i fonamental de raure sols en mans d'una oligarquia, la «Lliga», que dissimulava el seu malabarisme aplantant-hi la intervenció i afecció de quiscun representant (intrínsecament d'acord amb el seu joc) pertanyents a partits i sectors d'ideologia contrària i radicalment oposada.

Tots ens recordem pla bé de com era el comportament de la Lliga amb aquelles entitats i pobles que no es deixaven acollitar voluntàriament al «tiro gambós» d'aquella galera ventrada i geganta.

Només podia haver-hi un benefici i un lluïment, i se'ls emportava un majoral que anava al pescant. Tots el coneixem, encara.

«La Veu de Catalunya»,—si volen millor,—el Sr. Duran i Ventosa, deia el dia abans que parlés el Sr. Maluquer, en una de les seves pulcres editorials, que no era pas la Lliga qui devia pendre la iniciativa en ço que cal fer, car «la tasca a realitzar és massa trascendental i massa difícil per a deixar-la a les maas de cap partit. CAL COMPTAR amb TOTHOM,

i àdhuc és indispensable evitar tota mena de susceptibilitats iniciant res. Tot quant calgui fer, ha de tenir el menor caire partidista possible».

«És Catalunya, la que mitjançant els representants del seu pensament s'ha de posar a l'obra». I continuava: «La Lliga espera que qui es senti amb autoritat per a plantejar el problema de Catalunya aixequi la veu i demani el concurs de tothom».

La veu respectable s'aixecava l'endemà, i ja hem dit que el Sr. Maluquer trobava malament la restauració de la disolta Mancomunitat i acollidor el llibre III de l'Estatut Provincial.

I era aquesta la veu que s'havia de sentir? —Per la Lliga, potser sí. Però, escoltem «La Publicitat» del dia 24: «Ara, la consciència de Catalunya exigeix un organisme que consagri el fet de la unitat catalana i que doni vies legals a la nostra voluntat d'organitzar-la políticament».

Amb el nou Estatut, «la unitat de Catalunya seria un concepte especulatiu, un bell joc de paraules, una bandera única sobre un patrimoni esquarterat.» «La nostra unitat ha d'ésser orgànica; el que no seria acceptable fóra que la voluntat del nostre poble fos suplantada pel dictamen de les Diputacions de quatre províncies».

«Quan l'any 1919 una Comissió extraparlamentària formulà per encàrrec del Govern unes Bases per a l'Estatut Regional de Catalunya, els tècnics administratius del Palau de la Generalitat cotejaren a doble columna aquelles ba-

ses amb l'estat de dret i de fet en que vivia aleshores Catalunya i demostraren que l'Estatut que ens oferia el Govern era, en molts aspectes, inferior a la Mancomunitat que funcionava».

«L'Estatut Regional del Sr. Calvo Sotelo és molt pitjor, molt menys acceptable que aquell Estatut Regional que ens oferia aleshores el Govern liberal».

«Trobaríem com a punt d'arrencada democràtica, com a base d'estudi i de treball, que ningú no podria deixar pendre en consideració, l'Estatut de la Autonomia de l'any 1919, aprovat unànimament en plebiscit polític, corporatiu i popular».

«Mentre l'autodeterminació de Catalunya no pugui actuar lliurement i assenyalar una altra orientació, la norma més assenyada és atemperar-se en ço que no sigui evidentment antiqüat, a aquell Estatut i a la subsistència presumta en la voluntat popular que el ratificava».

Nosaltres, que responem als aires i batecs d'una comarca ben lliberal i afranquidora, no volem pas comprendre a ço que ens manaria una autonomia com la de la passada Mancomunitat, o la dictada per l'Estatut Provincial (llibre III), més i tot tinguent en compte que hem de fugir de tota estructuració, com diu Maluquer, fonamentada en les províncies, sinó indubtablement retrogradaríem a aquella extingida Mancomunitat, cara, plena de nafres i sols amb l'utilitat de procurar gairebé tot per Barcelona.

Un Estatut, tal i com l'esperen els de «La Publicitat», o sigui el del govern liberal del 1909, no seria pas del tot rebutjable, tinguent present que hauríem «l'imperi de la nostra llengua dintre el territori català, i per tant, l'atribució al govern regional de l'Ensenyament i dels altres serveis de Cultura».

Gran fotografia Moderno Estudio

M. Sans

Ampliaciones y reproducciones de todos tamaños :: Vistas, retratos al óleo, carbón y otros :: Trabajos para aficionados
Retratos para carnets y kilométricos se entregan en el acto

CALLE CAAMAÑO, 20 (Plaza Palmera)

Teléfono, núm. 14

Figueras

ACEITES Y GRASAS MINERALES

-:- LUBRIFICANTES -:-

La Comercial e Industrial Española S. A.

Especialidades para los Autos y Maquinaria Industrial y Agrícola

Riera Magoria, 159-Barcelona

Agente provincial: J. Ruhi - Subida Catedral, 4

GERONA

Però li tenim temor per allò de «que les atribucions del govern regional, poques o moltes, no estiguin supeditades a cap altra sobirania que la del poble de Catalunya».

El nostre poble, si bé sembla major d'edat pel govern propi, té en canvi una bona mina de mires particulars i interessades, les quals fóra molt difícil de captar, sense l'autoritat reguladora d'un recte fiscalitzador, car la «sanció política del sufragi», els hi faria ben poca nosa.

Altrament, ben cert cauríem a la governació del barcelonisme, i si d'una banda es simpàtica aquesta ambició de la urbs a engruixir-se, d'altra les comarques hem de llençar el crit i la nota de una nostra concepció oviradora i factible per l'obtenció d'una Catalunya veritablement autònoma.

Som, com molts de països, una terra de diversitats ben marcades i peculiars; tenim gèmits, sentiments, vehemències i fretures distintes; la nostra llengua comuna, té matitzacions i sonoritats diverses i fonamentals; respon a la vibració dels nostres esperits. Som un bon reflexe de la terra grega, i com aquella per damunt nostre hi tenim una Macedònia, o uns estats orientals, sempre vigilants i engrapidors dels qui cal salvar-nos. Per aquest efecte primer que tot ens precisa el reconeixement i enfortiment de la nostra personalitat pairal, darrera de la qual vindria l'amfictionia, o aplegament de tots per a les obres de més empresa, fossin de l'esperit o de govern.

No cal pas discutir la dissemblança del camp de Tarragona amb la plana de

Vich; del Vallès amb la Seu d'Urgell, del Gironès amb l'Empordà, per no retreure més exemples.

Comencem doncs per baix; enrobustim l'entitat pairal, la comarca, donem-li la seva personalitat, els seus drets, la seva seu, l'autonomia; agermanem les comarques per afinitats; llavors constituïm el govern movable de Catalunya, corrent com la sang de les venes d'una a altra seu de comarca i amb ritme periòdic, donant polsades fermes i segures; rocegant a transpirar les impureses amb la tamització del sufragi i la vigilància d'un espectador de cada comarca que avisi de la bona obra, els perills o la malifeta dels altres.

Aclarim la metàfora, si voleu, bon xic carrinclona.

Entenem que l'Autonomia de Catalunya ha de començar donant-la a cada comarca que tingui personalitat definida

i ben clara, com la nostra, la de l'Empordà; que s'estableixi la capital de cada comarca amb un govern elegit per sufragi col·lectiu dels municipis que la componen i amb un nombre de membres proporcional a la densitat de població que ella tingui. Aquests petits governs, a manera de petita Diputació o Cabildo comarcal, que haurien d'ésser ben independents, política i administrativament, uns d'altres, podrien federar-se per interessos o possibilitats de fi comú: un ferrocarril; un port de mar; la producció agrícola, o industrial; el fluid, cal tenir en compte aquest important braç de la moderna economia i gran increment de cooperació, etc.

Tots plegats els governs comarcals podrien constituir-se, sempre que fos necessari, i també a algunes dates fixes, en Assamblea, la qual hauria d'escollir anyalment i per aquest temps un Consell superior reduït, el qual tindria l'obligació de reunir-se i deliberar allà on precisés la seva intervenció, i pel fet o dret que calgués.

Sabem que aquesta nostra concepció no haurà pas d'agradar a Barcelona, i als barcelonistes, que aspiren, no a la vertadera autonomia de Catalunya, sinó a l'hegemonia hispànica fent-ne Barcelona capital, i en defecte d'aquesta utopia, centralitzar Catalunya a la ciutat de Barcelona, amb tot lo qual les comarques sols hi guanyarem canviar de centralisme, establir-lo més a la vora i sentir-ne més els efectes.

En fi, creiem que cal la revisió i modificació de l'estructura territorial administrativa de la Península, fonamentant-la amb bases més reals i efectives.

Sinó, la Història, ja en parlarà.

Realitats somniades

per B. B.

Anem de cara al bon temps, o millor dit, ja hi estem dins, han començat les curses de Long-Champs, i allí així com a les terrasses dels cafès de la Rue de Rivoli, als thes du grand-monde, als dancings nocturns, i sobretot als passeigs i avingudes del Bois de Boulogne i Champs-Élysées, exhibeixen les el·legants les "robes", "toilettes" i "nouveautés" de la nova "saison".

Allí havem anat el meu amic i jo acompanyats d'unes nostres amiguetes que ens han orientat i desembarrassat el camí, en el complicat laberinte de la comprensió de la capritxosament arbitrària moda femenina. Són elles: una espanyola "trigueña", d'esperit transparent com l'aigua; una anglesa, enigmàtica, rossa, d'ulls clars; d'una opacitat boirosa; una americana del nord, ex*

cèntrica com ella sola; una russa de cabells riçats i una italiana amb cara de Madona. Aquesta última sembla arrencada d'un quadre de Vinci, les dos primeres de qualsevol estampa d'alguna revista il·lustrada del nostre temps.

Vespreja i acaben d'encendre's les últimes llums, estem asseguts en una de les Avingudes dels Champs Elisées. Amorosament ens protegeixen de l'humitat que cau en aquest capvespre primaverat, uns vells plàtans de segur depositaris de secrets d'enamorats dels temps romàntics. Un cambrer diligent i amable, vestit amb americana blanca i emmidonada, ens prepara el coctail, un deliciós coctail de vermut... Però deixem que parlin elles...

Es la marquise de la Chinte Blanche, alta, aïrosa, amb mirada d'expressió incívica, gestos insinuants, amb cert aire oriental; hom diu (m'explica la rossa amb cert aire de misteri) que és d'origen indostànic, es parla d'uns amors amb un Marajah, qui l'anomenava la seva perla; que se jo...

Veieu, porta capell istil turbant indi, és de palla, vesteix capa de seda oriental de color groc amb llunes blanques i llarga fins a mitja cama, serà d'última moda d'ara endavant, va subjectada pel davant amb dos tires també de seda, de color vermell, que es creuen al pit, i van lligades al darrera; dessota d'ella un vestit de ratlles amples, blaves i verdes, sense mànegues, meitat de punt i meitat de punta. Es dos o tres dits més llarg que la capa. Les mitges de color violeta, amb capríxoses ratlles negres i amb uns forats ben visibles, ovalats, ofereixen encara, en deixar veure la seva pell blanca, un nou encís al seu vestir. Les sabates de talons alts de color negre sèpia, amb una ratlla blanca arran de terra, són molt escotades en forma de sandàlia, sols tenen un trocet de cuir, color taronja, axarolat, en forma de didal que agafa el dit gros del peu i vénen cordades amb betes de seda xina color vermell de terrissa fins a mitja cama.

I bé me diu la meva amiga, envieu tot això que us dic a LA GALERIA, a les damiselles de Figueras pot interessar-los.

Sempre va acompanyada del seu papà i de la seva mamà, aquest primer camina gronxant-se amb aire displicent, vestint a la negligée. Un trajo fosc amb pantalons d'un "sec" impecable.

La bella indostànica ja és lluny i les

nostres amiguetes ja ens han anomenat moltes elegàncies que jo no puc recordar. L'Avenue està animadíssima, el cap se'm perd en mig de tanta elegància i mundanalitat.

Ja no sento la olor dels jardins que a la nostra esquena s'estenen; l'ambient és invadit d'una olor de tabac exòtic i dels perfums més diversos.

Oh! estem a un altre món. Estem al cel del refinament, de la distinció, del perfum, del flirt i del bon tabac.

Repareu, me diuen dos altres meves amigues. Veieu allà en mig de la gent com avancen solemnement dues dames? Són germanes, les comtesses del Doue-Bast.

En efecte. Ja passen davant meu, solemnement insinuen saludos al duc de El-Tba, el cèlebre polític i orador. Us heu fixat amb la cara de les comtesses del Doue-Bast?, me diu la meva amiga dels cabells riçats. —Sí, dic jo; una granissada vermella alternant amb incrustacions blanques, nacarades i brillants. Doncs bé, diu ella, d'ara endavant s'han acabat els colors i pintures; les dues comtesses són d'origen àrab, i han introduït la costum que han adoptat les nostres elegants, d'empolvar-se la cara amb terra del desert preparada i arreglada pel cèlebre alquimista anomenat el bruixot d'Orient, All-Boet.

En aquest moment l'atmosfera de distinció que hom respira, es veu turbada per l'invasió bullanguera d'uns quants, que en la manera de vestir revelen clarament tractar-se de gent forastera. Són uns turistes yanquis, sens dubte milionaris de la Quinta... Avinguda en viatge de turisme per Europa. Passen com un conglomerat en mig de la nostra elegant reunió, sense barrejar-se amb ningú. Es troben, front a front, l'aristocràcia del diner i la dels títols. Me fan l'efecte d'un raig d'oli, dintre un vas d'aigua. Ja han passat. El

quadre que s'ofereix als nostres ulls torna al seu primitiu aspecte.

Les hores transcorren sense ésser vistes, estic distret, miro i sols veig un conjunt agradable, m'és impossible distingir, individualitzar, no me dono compte ni de la meva mateixa existència...

De sobte l'anglesa, rossa i boïrosa fa un crit d'esglai, perd el món de vista i apoia el seu cap en el meu pit vigorós, amb el meu braç procuro aguantar el seu cos que vol desplomar-se. Poc a poc va serenant-se.

—Déu meu; juraria que he vist la imatge del meu amic el japonès Jiu-Jitsu, difunt ja fa dos anys.

En efecte, cap a nosaltres avança seriós amb caminar rítmic el coll estirat i el barret ben dret, col·locat a nivell en mig del cap, un cavaller jove, de aire distingit, molt conegut a jutjar pels afectuosos saludos, que, somrient, a tot arreu prodiga. L'amiga "trigueña" i clara, riu sorollosament. —Però que dius, no és cap difunt; és el duc de San Sentado, un noble andalús de lo més ranci d'Espanya.

Es ja molt tard, les nostres puntuals amigues volen sopar, crido al cambrer, pago i demano al "groom" que avisi als chauffers respectius. Les acompanyem, una a una al seu automòbil i després de quedar per a demà al the de l'Alhambra.

Ens despedim besant-los-hi la mà.

Aturo al primer taxi que passa, dono les senyes del Restaurant Corbeille (el seu cuiner, amb aquell "gateau de lievre au Jerez" me tenen el cor robat), i ja dintre el cotxe encenc una cigarreta mentre entre dents vaig dient els versos del poeta:

Vivre sans le sentir,
Vivre sans se'n donner
quel doux.....

París, Maig de 1930.

Sastreria SANCHEZ

Horno Bajo, 8

FIGUERAS

Invita a su distinguida clientela y al público en general a examinar las novedades de la temporada.
Modelos exclusivos tanto en las telas como en el corte y confección.

De monsenyor Juli de Carsalade, Bisbe de Perpinyà, a Rafel Cardina

El nostre benvolgut company Rafel Cardina, ha rebut el següent missatge que diu textualment:

“ÉVECHÉ
DE
PERPIGNAN

Perpignan, le 16 de maig de 1930.

L'Evêque de Perpignan

dóna les gràcies més corals al distingit Senyor Rafel Cardina per l'article tan carinyós y tan elogiós que ha dedicat al Bisbe del Canigó en lo semanal "La Galeria" de Figueres.

Déu li pagui lo carinyo i li perdoni els elogis!

† JULI, Bisbe de Perpinyà.

En nom del redactor i en el nostre propi, agraïm la deferència de l'ilustre pròcer de l'Església rossellonesa per lo que respecta a la fina atenció que ha tingut envers la nostra publicació, consignant al ensems la viva satisfacció que sentim al veure com la revista LA GALERIA va estenent-se enllà del Pirineu, entre els germans de raça i de llengüa.

TRIBUNA LIBRE

LA POSTDICTADURA

por CONRADO SABUGO

Nada tan elocuente a nuestra sensibilidad como la fuerte acometida que el Gobierno del General Berenguer está lanzando contra el bloque dictatorial.

Yo me río de éstos que comentan y hasta discuten en las tertulias del club, convertidas hoy día desgraciadamente en tribuna pública, los actos del Gobierno tachándolos de lentitud y de parcialidad. Nada, he dicho, tan elocuente como los hechos, realidades, y que yo juzgo de sobrada virilidad.

El problema de la dictadura no puede solucionarse sin una segunda etapa dictatorial en que se pese y valore la obra del poder caído; hay demasiada prisa en algunos sectores de la opinión que pudiera estimarse intencionada en el procedimiento.

La "Postdictadura" encarna un problema pesadísimo y amargo para los que han de solucionarlo. Pero este pro-

videncialismo de los que creyeron en el genio y beatificaron al dictador subsiste en algunas clases sociales, y lo que es peor, gobierna en la sombra y contra la voluntad del poder que hoy nos rige.

Nos referimos al caciquismo creado por los ministros que colaboraron con la dictadura y que fueron los más poderosos acicates de la autocracia general del Estado.

Después de la gran derrota, aun viven los caudillos vencidos. Viven en la sombra, resguardados de todo peligro pero lanzando su furia contra los mismos poderes que los sustituyó.

Abierta, en parte, la tribuna y menos sujeta la prensa, hemos coincidido en atacar, con mayores enconios, antes que al mismo dictador, a los que con él colaboraron y hasta ridiculizaron su su infantil providencialismo. Fueron

éstos los que prepararon la revancha, los que engendraron el odio, los que cultivaron el egoísmo, aquél no fué nada más que un santón legendario, soñador y romántico que estimulado por sus mismas huestes supo aprovechar algún motivo personal en el desbarajuste administrativo. Por éso se le ha combatido, por no haber logrado ni el sustraerse a la corriente fatal de los medros personalísimos; por éso fué la dictadura más odiosa en su segunda etapa civilista, por que del error pasó al egoísmo y de éste al propio instinto de conservación.

Si hemos de ser sinceros, pondremos nuestro aplauso cerca del General Berenguer. No es precisamente un elogio clásico en su aplicación pródiga, es el reconocimiento de una verdad que comienza a realizarse. Nos referimos a las recientes intervenciones del Gobierno en las diversas ramas de la administración. Es el golpe más certero contra la obra de la dictadura; no contra ella misma, ya que ésta por sí y por todos ha sido combatida, contra la labor política realizada por los ministros de aquel gobierno que con la significación dualista de técnicos y políticos, desarrollaron una labor de propaganda caciquil, buscando en la perspectiva de su caída la seguridad de un acta y la personificación de un partido.

Se han cambiado la mayoría de los mandos militares y policíacos, se ha procurado desarmar, quitar las fuerzas de acción material, y no se ha pensado siquiera en atacar las fuerzas del espíritu. Se dirá que la U. P. constituida por la multiplicidad de elementos heterogéneos esta muerta, que la falta de ideales ha pugnado por separarse y hasta que ya no son influyentes los escasos núcleos de la famosa organización, porque no tienen las Diputaciones y los Ayuntamientos. ¿En los restantes organismos civiles, se ha escudriñado lo bastante?

Benevolencia, sí; pero tolerancia con aquellos que prestaron una colaboración repugnante? El Gobierno ha iniciado la batalla y nosotros debemos trabajar, trabajar hasta rendirnos de cansancio en la obra regeneradora. ¿Cómo?

Hace unos días que el Ministro de Gracia y Justicia nos daba una información sobre cierta algarada ocurrida en el Penal de San Miguel de los Reyes. El ilustre periodista "Angel Guerra", que ahora es D. José Betancor, Direc-

tor General de Prisiones, dió una nota que por el prestigio de su autor no nos atrevemos a juzgarla de insincera o por lo menos concisa. Y es que Angel Guerra ha comenzado esa labor necesaria en el ramo de Prisiones, como debe ser activada en los departamentos administrativos. Porque allí se encuentra la labor de "cizaña" realizada por aquellos ministros previsores, allí están los jefecillos, aun dentro de sus "feudos dictatoriales", allí se hallan encubriendo la ponzoña de sus desafueros administrativos.

El Director destituido en el Penal de San Miguel actuaba más de dos años con el idéntico error de mando a que se refiere el Sr. Betancor y con más lamentables consecuencias que se advierten superficialmente, porque en el error reconocido se hallan más de sesenta expedientes contra otros tantos funcionarios de Prisiones, cuya labor el propio Director General se digna glo-

sar en la nota de referencia. Sesenta expedientes fallados todos con suspensiones, multas y toda clase de correctivos disciplinarios. Me asusta pensar en tantos hijos inocentes condenados al hambre por el Director que equivocaba el mando, pienso ahora en la justicia que falló con aplauso tantas sentencias, que inutilizó a tantos funcionarios humildes y me explico el por que de aquella disposición de Galo Ponte por la que se prohibía a los funcionarios de Prisiones dirigirse con quejas a la Prensa.

Siga pues el Sr. Betancor por su camino de justicia, de amor hacia esa pobre humanidad doliente, y téngase compasión de tantos hijos que sufren injustamente la merma del tan modesto como merecido jornal que aguardan las miserias del hogar pobre. Siga escudriñando y verá como hay más fondos en el cargo de su presidencia. Yo me atrevo a formular la sospecha por la coín-

cidencia de conocer al Director y al Subdirector de un Establecimiento Penitenciario que son tan aristocráticos que ambos poseen su automóvil. Yo confío en el Director General de Prisiones, porque es también Angel Guerra.

Llibreria Batllosera

LLIBRES
LLIBRES
LLIBRES
Enginyers, 3 Figueres

De la notable colección de
-:- dibujos -:-
Testes de la Terra

UN FILÓSOFO RURAL,
ÉMULO DE SÓCRATES

Apunte del natural, por
Lorenzo Brunet

Tallers de fundició i construccions mecàniques

MOTORS A BENCINA OMNIUM-FITA a refredament per aire
GRUPOS MOTO-BOMBES :: ELECTO BOMBES :: NORIES DE ROSARI

Lluís Fita Salvatella

FIGUERES

Empreses de construcció d'obres
per tot arreu

Tomàs Espigulé

Projectes i
pressupostos

Lasauca, 10 : Figueres (Empordà)

RELLISCANT

per G. BUCH

Els efectes de llum són un encís pels ulls. Es per això que, mantes vegades, una llusor pàlida, violeta o rosa, és prou per donar a un quadre un atractiu especial. En fotografia hi ha les poses que se en diuen contra-llum on les imatges se estampen en un horitzó que s'endevina al lluny...

Però hi ha també d'altres efectes de llum que són els poemes del gènere. Jo m'explicaré. No heu mai mirat una damisel·la que, lleugera dins la seva roba de seda, en crespó o glacé, se'n va, contra el sol?

No heu mai remarcat tots aquests petits res encisadors que un raig d'or revelador aclara un moment?

Cintes, puntes, entredors, tirantets, etc., tot això que cada dona té de més femení, de més íntim, que adora follament, i que sembla tindria de guardar-s'ho amb més gelosia!

I aquestes imatges exquisides i instantànies tenen grapats de grapats d'admiradors. Col·legials i joves i vells, a tots els hi agrada endevinar, amb un lleuger frissonament, això que el pudor, —o els prejudicis—, amaga superficialment amb roba transparent.

L'ull «sagaz» del company Kolín bé els haurà remarcat en aquests dies primaverals a la Rambla, al Passeig Nou, al Parc, fritosos de «guipar» el pasatge de la dona ideal: una fina i el·legant silueta, com aquelles que dibuixen lascivament els artistes de «La Vie Parisienne». I, llavors, liur desig neix, vibra i mort a través un petit raig de sol, i segueix amb una profunda melangia la visió encisadora que desapareix contra la llum...

La Radio en el Penal

Atentamente invitados por el Director de aquella Penitenciaría, asistimos el viernes por la tarde a la inauguración de los aparatos de radio que para los reclusos instaló Radio Beneficencia Barcelona.

Entre los distinguidos asistentes notamos el Sr. Cura Párroco, Rdo. Pedro Arolas acompañado del Rdo. Antonio Vinyals; el Sr. Juez municipal en representación propia y del Sr. Juez de Instrucción, D. Carlos Bosch Armet; comandante Sr. Monfort e hijo; comandante Sr. Durán; alférez, Cruzado; Músico mayor, Sr. Valls; Dr. José M.ª Ribó; Director Radio-Barcelona, D. Joaquín Sánchez Cordobés; Jefe Artístico, Sr. Comellas Ribó; Administrador, D. José Quesada; Jefe policía, Sr. Homar; representantes de la prensa y otros que sentimos no recordar.

La central del Tibidabo retransmitió el acto de la inauguración, consistente en un discurso que pronunció el oficial de prisiones D. Enrique Soler, versando sobre la solemnidad del toque de oración en el Presidio; unas interpretaciones musicales por la banda de la penitenciaría, con selecto programa; una emocionante oración de gracias del recluso Emilio Nieto; algunas intervenciones del popular Toresky, y un discurso final, de forma espléndida y profundidad de sentimiento, con conceptos sublimes, del Director Don Diego Robles, que fué ovacionado por todos, incluso los reclusos.

El Director de la Radio, Sr. Sánchez Cordobés, manifestó que aquella era la 21 estación inaugurada.

—Vols comprar-te un vestit, dius?

Després ves a can MONELL

que et vendran el adornos.

En el Teatro Principal

por C. S.

Con un lleno rebotante se celebró la velada artística con que el viernes, veintitrés, nos obsequió «La Unión Radio Barcelona» en nuestro primer Coliseo. Antes

de nada estimo necesarias unas palabras a la Ciudad de Figueras sobre el estado del viejo teatro, de una arquitectura tan precisa, que al verle recordé la época en que las letras catalanas marcaron un ritmo de peculiarísimo arte y cuyo desarrollo precisaban teatros tan admirablemente distribuidos como «El Principal» de Figueras. ¡Lástima grande que no se restaurase este precioso conjunto de donde saldría uno de los teatros más bellos y coquetos de la región.

El graciosísimo Toresky nos va indicando con su salsa acostumbrada el orden del espectáculo comenzando por el concierto de la Banda Militar, admirablemente dirigida por el maestro D. Ricardo Valls Bigas, que alcanzó un éxito definitivo con la ejecución de Currito de Zafra y Sansón y Dalila.

El violinista Sr. Sans interpretó también con arte unos solos de violín, terminando con un «Preludio y Allegro» de Veneisler, acompañado por el maestro Sr. Valls.

La Sra. Sapriza de Vives, algo emocionada, pero con estilo y voz bien timbrada que pudimos advertir, cantó algunos pasos de las óperas «Sansón y Dalila» y la romanza «Gigantes y Cabezudos» del maestro Caballero.

Los Sres. Valls, Puig Pujadas y Don Lorenzo Vives disertaron elocuentemente sobre los temas: Figueras Industrial, Histórica y Artística, siendo todos ellos aplaudidos por el público selecto que llenaba el teatro.

La orquesta «Pep» cerró el espectáculo con una audición de sardanas que nos gustó mucho.

La velada nos agradó en extremo, si bien notamos en el público alguna impaciencia por haberse exagerado la nota literaria con perjuicio de la música tan indicada a nuestro juicio por la índole de la fiesta.

SE VENDE

un auto-camioneta en bon estat. Donaran raó en aquesta Impremta.

Garage Citroen = Calle 28 de Mayo, 17-Travesía carretera Madrid a Francia-Distancia 50 m.

Taller de reparaciones garantizadas a precios módicos (Garage)
(Tél. 15) Stock Citroën y Agencia de Autos Taxis de Alquiler

Pedid en Cafés y Bars *Vino de Quina Portolá*

Aumenta el apetito y da vigor

Espectacles

Cine Jardín

per ANICETO

Avui tenim teatre i cine. Parlem-ne del teatre. La gent, volem dir el públic, anava disposada per aplaudir a mans que rabien; però no sé que us en diré... El drama, el joc aquell, la interpretació. No sé pas; l'aplaudiment volia anar enllà de les fronteres i que el rebés en Ventura Gasol, l'autor. No és pas que la companyia ho fes malament, però, que us en diré no excellien pas del tot. Es clar que un poema, sempre és quelcom més de líric que de dramàtic, però, sabeu, que us en diré...

La llegenda és ben bonica. Totes les llegendes n' són de boniques, no fa? —Recordau?, «L'Hostal de la Peira» (sic) ens el cantava, recitant-lo, l'avia que Déu la tingui en glòria, i ens emocionava també, perquè, sense saber-ho, dramatitzava. I vèiem la minyona del servei com els lladregots la punxaven amb agulles de acer per assegurar's que pel miracle del braç encès de criatura sense batejar no podia despertar's; i els vèiem abans sota les faldilles amb calça curta i punyals, i ho vèiem tot fins el casori final amb l'hereu de la mestressa. Doncs això és «La cançó del vell Cabrés» vista per un home que no sab dir-hi res més.

I si no hem parlat de teatre, ho sembla.

El cine el varen fer amb «Cuando ellas quieren...», com si diéssim un vodevil de bon paladar, que com que tenia bon gust, els espectadors se l'empassaren com qui no res, i hauriem volgut que durés força.

I res més que n'hi ha prou.

Sala Edison

per DON MENDO

Como el médico del cuento, es la vez primera que entro en lides que no pretendo, la cuestión del sustento. «Buscando un corazón» sale en la primera película, un circo que fieras tiene,

todas ellas de canícula. Se desarrolla el asunto en ambiente adecuado, sigue un cuadro y otro cuadro, y el final viene por punto. Luego el «Noticiero Fox», del cine, la viva voz. I la «Esclava por amor» resulta un lío frondoso, donde el marido hace el coco y la mujer su fulgor. Este es un film encontrado, cada quien según su gusto, lo alaba o encuentra pesado; yo a nadie se lo discuto. Censión Pastor aparece: canta nuevo repertorio, el público se estremece, y hace suyo el auditorio. La majestuosa Goyesca brilla con peregrino arte, tiene el favor de su parte con su danza principesca. Tras, su belleza morma, su juventud de vergel, por sus ojos la fortuna y en los labios un clavel. Esta fué Goyesca vista por un novato mancebo que empieza hoy su revista en este sector acerbo.

-:- ENSEÑANZA DE IDIOMAS -:-

Mecanografía. Taquigrafía. Traducciones. Copias a máquina.

Precios especiales para alumnos en grupo.

Progresos rápidos, exposición metódica, disciplina y seriedad.

Perelada, 18 2.º Figueras

Se encarga de repartir programas, invitaciones, prospectos, circulares, esquelas, y en general toda clase de reclamos a precios módicos.

PEDRO PUIG

Subida Castillo, 31 Figueras

Farmacia Castellví Palza Triangular Figueras

ANALISIS - ESPECIFICOS

Estufas de desinfección a disposición de la clientela.

Medicamentos y Ortopedia

Es vend Una librería molt acreditada a Port-Bon.

Tota mena de detalls a

F. COROMINAS

Carretera de Rosas, 24 — FIGUERES

SE VENDE

Automovil «Citroën», 5 caballos, 2 plazas, a toda prueba, con patente pagada hasta el 30 de Junio próximo por el precio de Ptas 2.000.

Razón en esta Imprenta

TIENDA CON VIVIENDA, AGUA, GAS Y TODO CONFORT PARA ALQUILAR

RAZÓN EN ESTA IMPRENTA

COMPRE SUS CALZADOS EN

“EL GLOBO”

—A on compres, que sempre portes coses de tant de gust?

a la Merceria MONELL

El Vino de Quina Portolá es el mejor aperitivo

De venta en todas partes

Banco de Crédito Ampurdanés, S.A.

Corresponsal de los Sres. Soler y Torras Hnos.

Efectúa todas las operaciones que integran la BANCA - BOLSA y CAMBIO

Fàbrica d'artícles de
Lampisteria i Llauneria

Silveri Navarra

ESPECIALITAT AMB TOTA CLASSE
DE LLUMS PER A GAS ACETILENO
Venta al major i detall ♦ Sucursal a Liansà

Perelada, 7

FIGUERES

La Ferreteria ANDREU SUÑER
Placeta, 5 i Girona 25, li ofereix

LAVABOS
calitat extranjera, a

85 Pessetes

Grans existències d'Articles Sanitaris a preus sen-
se competència.—Concessionari del «Consortio
del Plomo en España».

LA MEJOR COLOCACIÓN DEL DINERO

BANCO DE LA UNIÓN MADRID

Asociándose a nuestro Banco, además de constituirse un capital, jugará gratis todos los meses a la Lotería Nacional y podrá tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España. • Suscribiendo nuestro contrato, tendrá siempre automóvil nuevo

Agencia para Cataluña y Baleares: Paseo de Gracia, 48, 1.º - BARCELONA

Representante en este partido: JERÓNIMO BARMAN, Perelada, 18-Figueras

Agente de las Compañías «ZURICH» y «ROYAL», potencias financieras de primer orden en los ramos de Accidentes e Incendios respectivamente.
Consultas a cualquier hora del día

Plisados, Calados y Bordados

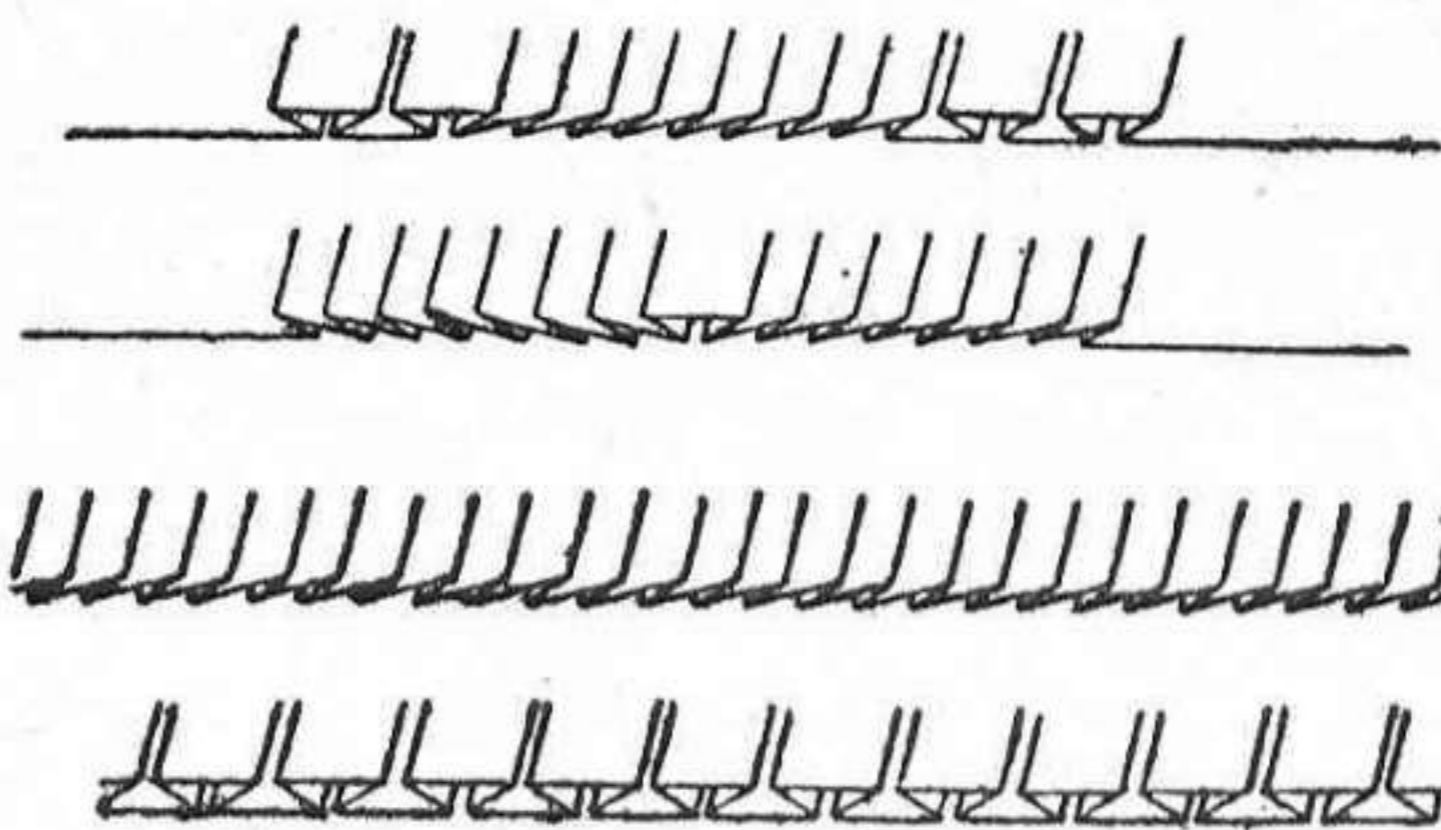
TRABAJOS GARANTIDOS
RAPIDEZ Y ESmero EN LOS ENCARGOS

MARIA PALLISERA

Juan Matas, 5

FIGUERAS

Ramblejant

per KOLIN

■ En Pous es pensa que les noies es pesquen a l'eixut. Quan en veu una de bonica i formosa (i a la nostra Rambla totes ho són) diu: "Aquesta noia és peix al co-ve". I efectivament... ni se'l miren!

—Saps que la Maria s'ha casat?
—No m'extranya. Per què?
—Comprava a la Merceria

MONELL

■ Un jorn de vetlla, tot anant cap a casa, una damisel·la molt rebufona em va fer l'ullet. Jo atabalat, també li faig l'ullet; m'hi poso al costat i li dic: "Vostè és molt formosa senyoreta..." I respon ella amantent: "I vostè és molt guapo i... i jo tot enxarolat de les galtes me n'entro a casa."

■ Què te l'Antonia, que no la veig?— Diuen que està malalta d'enyorament. No s'hi encaparrà dona amb "el niño mimado", que vostè és massa enamoradencia.

■ Ni ha que aprofiten fins una gota d'aigua per fer-se l'amor. Raó us en donarà en Gimbernat.

Paquita Sellas

MODISTA

Profesora de Corte Sistema Martí

Perelada, 49, 2.º Figueras

■ L'altre dia la tercera part del Club de l'Embrague, de tant donar voltes va perdre's i anà a sortir a ca la Laieta. Apa Thomas; ja vegérem que et perdies intencionadament.

■ Maria Antonia es veu que ara va de debó.

Te'n felicitem i ens en alegrem per la teva "bonheur"... i per la tranquil·litat d'alguns dels nostres cap-pares al qui retornarà la calma al veure que "finis coronat opus".

SURTIDOR de BETZINA n.º 2521

El més ben situat de la Comarca
Servei Permanent,
Petrolli, oli, grases i valvolines

Placeta, 1 — — — Telèfon: 3

FIGUERES

■ Aixó ja ho podem dir. La mai prou alabada Maria Jordà i mai per nosaltres prou estimada, volgué obsequiar-nos l'al-

Consultori Mèdic-Quirúrgic JUBERT

MALALTIES DE LES CRIATURES — — — MALALTIES DE LA PELL
CIRURGIA INFANTIL — — — CIRURGIA DELS OSSOS — — — DIAGNÒSTICS

Traslladat: Plaça Constitució, 7, pral.

G I R O N A

tre dia amb un xurro dolç i daurat. No sabiem quina paret tocavem. Deu ésser tant dolça la maduixa dels seus llavis, que no recordavem pas les excel·lències dels xurros pensant amb l'encís d'aquella fruita.

■ La Rambla, la nostra Via Apia, feia un, per nosaltres molt llarg, temps, tant que ja n'havíem perdut el compte, que hi faltava una de ses més belles estàtues, la més clàssica de les que un dia i altre, però sempre renovant-se, l'embelleixen i l'honoren. La Maria Josepa era fora. Sembla que volen robar-nos-la. Ella però, ha tornat guapa com sempre a recrear-nos els ulls amb la distinció de sa figura.

LLIBRERIA PER A VENDRE

A PORT-BOU (MOLT BONA)

INFORMES: F. COROMINAS, Carretera de Roses. 24 — — FIGUERES

■ Pau Pau i sempre Pau; Pere Pere Pérez Perxés.

■ No es pot ésser pobre ni cobrant. Aquí ens teniu dependents d'un diari pobre o d'un editor massa ranci, que ens obliga a fer totes les diligències a peu. Ail amo, amb lo fàcil que és posar telèfons i tenir contents els esclaus, escoltant solament les veus tant dolces d'aquelles més dolces Maries, Neus, Concepció, etz... i aixó només escoltant... ail si poguéssim canviar d'amo i llogar-nos de "botones" al carrer de Monturiol.

—Sí, dona, sí; ves a la Merceria
MONELL i ho trobaràs.

■ Nois! Nois! Pel carrer de la Presó s'hi va de dret, sobretot si no s'és net. El blat de moro serveix per menjar les gallines i la perruca de les capsas per crepè de monyo de velles. i tot aixó creix abonant-ho, però res més cada cosa pel seu afer i el jovent per alabar les modistes guapes, donant-lis flors oloroses. Entesos?

■ Què ens portaran els Reis? Nosaltres com a treballadors opinem que un dia de festa. Altres els ramblejadors de qual-sevulga opinió—que per aixó no conten-

creuen que un aplec de nenes maques, que presenciaran la comitiva. Les dones, les nenes i les belles de tots els països, són així. Ho hem de conèixer. Els agrada l'oropel, el color, l'oriflama i tot el que sobressurt de lo corrent. En part tenen raó, demostrant un esperit de selecció, que potser nosaltres no tenim.

Propietaris i Mestres d'obres

Exigiu als magatzems i al vostre guixaire el legítim i acreditat guix de Mayà, en sacs precintats, de l'antiga guixera d'En Sans, de J. Batlle, que és el millor i el més consistent que hi ha.

El premio 3.º de la Lotería Nacional para los asociados del «Banco de la Unión». Núm. 1610

En el sorteo de la Lotería Nacional del día 2 de este mes, han correspondido el TERCER PREMIO, LAS APROXIMACIONES Y CENTENA a los accionistas del BANCO DE LA UNION.

Dichos tercer premio, aproximaciones y centena, importan CUARENTA MIL PESETAS.

Asociándose a este Banco, además de constituirse un capital, se juega gratis todos los meses a la Lotería Nacional y se puede tener casa propia en seguida, en cualquier punto de España.

—: SE SOLICITA REPRESENTANTES —:—

Agencia para Cataluña y Baleares:
Paseo de Gracia, 48, 1.º BARCELONA

EL GLOBO

ES LA CASA MEJOR SURTIDA
EN EL RAMO DE CALZADO

COPIAS A MÁQUINA-Perelada, 18, 2.º

NOTAS

El Rei a l'Empordà

La vida d'ara imposa una més intensa relació d'intimitat entre la Persona cabdal de l'Estat i el Poble que representa. Es perxò que veiem sovint els Reis i Presidents, anant d'ací per allà, polsant i rebent les commocions i febrositats dels llurs ciutadans.

Res té d'estrany doncs que S. M. Don Alfons XIII torni a les nostres terres. Més encara quan tots voldríem que fos una realitat immediata la construcció del Pantano de Crespià, colossal embassament del tan demanat Canal de l'Empordà. No duptem pas que la presència del Cap de l'Estat influirà decíssivament en la realització d'aquesta obra que es fa inaplaçable i cada dia més urgent, davant l'imperi de renovellar i enfortir l'economia paíral.

Nosaltres, sense deure'ns a cap partit polític ni disciplina, sols com a ciutadans d'una ciutat lliure i fills d'una Plana acollidora, empordanesos de cor i de sava, mostrarem la llegendària tradició lliberal i franca de casa nostra portant la correcció que exigeix la civilitat.

A Don Alfons XIII, Rei d'Espanya, etz., Comte de Girona, li agraiem, —si s'hi complau,— que posi tot l'interès en l'obra colossal i necessària que més amunt apuntem.

PARA el viernes tendremos concierto de la «Asociación de Música» con Juan Manén y Mercedes Plantada.

EL festival pro-presos celebrado ayer en «El Jardín» resultó un magnífico acto, cumpliendo todos admirablemente su cometido, excepto el público que, si bien se manifestó entusiasta, no acudió en la proporción que era de esperar dado el fin simpático y altruista de la fiesta.

RELOJERÍA Y FINA MECÁNICA

Bernardo Abenza

(Sucesor de Jerónimo Batlle)

Reparación de Relojes y aparatos de alta precisión.—Taxímetros.—Contadores kilométricos.—Voltímetros.—Gramófonos. Todas las reparaciones son garantizadas

Rutila, 27

FIGUERAS

DE LA CIUDAD

ESTA mañana, a las 9 y media, ha sido atropellado por un carro, que le pasó una de las ruedas sobre el cuerpo, el guardabarrera del ferrocarril en la casilla llamada de la carretera de La Bisbal. Dicho empleado al ocurrir el accidente iba en bicicleta, encontrándose sorprendido por el cruce de un auto con el carro que le atropelló.

EL domingo día 2, se lidiarán en nuestra plaza de toros cinco vacas de Salamanca por el popular Sacas. La fiesta promete ser divertida.

Maquina de batre

BARATÍSSIMA, COMPLETAMENTE NOVA, CAPAÇ PER 200 CUARTERES PER DIA.

DONARAN RAÓ: JOAN BARRIS,
(Can Gallinés)

LASAUCA, núm. 10 FIGUERES

—Quin perfum més fi. Ja sé d'on és de can MONELL
ficació.

DESPUÉS del acuerdo tomado por el Ayuntamiento de rebajar algunas tarifas, el público por ahora no hemos tocado todavía las ventajas.

No obstante confiamos en las rebajas.

EN su visita a nuestra tierra, el Soberano irá al lugar del emplazamiento del futuro embalse de Crespià, deseado para el aumento de la economía ampurdanesa.

Sabíamos que el próximo mes empezarían las obras para aquella tan necesaria construcción; pero de ello dudábamos, duda que se desvanece al venir S. M. a ratificar la confianza en la seguridad de obtener el pantano, con su presencia.

Es hora que se lleve a cabo el proyecto y se estimen los anhelos de toda una región que de tantos años viene solicitando tal mejora.

TERMINADO ya en su primera sección, el muro de sentención de los terrenos del Parque sobre el Paseo Nuevo, cabe manifestar el bello y clásico efecto que produce la obra tanto tiempo solicitada y regateada.

ES de desear la inmediata prosecución de la obra restante, para total embellecimiento de aquel lugar de solaz. A ello es de suponer contribuirá con su diligencia, el actual alcalde Don Félix Jaume Gelart.

TUVIMOS un alegrón, al enterarnos de que en la calle de la Concepción se colocarían unos discos indicadores, como los de la Rambla, para la regularización del tránsito. Era una mejora que veníamos solicitando con insistencia para seguridad de los viandantes.

Pero de nuestra noticia a la fijación, has pasado muchos días, y los indicadores están aún para levantar.

¿Qué se espera? ¿Qué ocurra algún grave accidente?

PUESTOS a hablar de necessituds, nos consta que salíu inclusu en el Boletín Oficial de la Provincia, el anuncio de subasta para la construcción de retretes subterráneos en nuestra Rambla.

Pero el anuncio no pasó de aquellas columnas, y el lugar de emplazamiento está aún para determinar.

Figueras es ciudad que merece ponerse en todo en el rango de las ciudades modernas e higiénicas.

EN unas obras de derumbamiento de la calle de La Junquera, n.ºs 19 y 21, se encontró el sábado un esqueleto que, según certificado facultativo, perteneció a un individuo de hace unos cien años.

Ha sido inhumado en el cementerio.

—Ja ho saps que la Merceria MONELL ven més barato que tothom?

De la COMARCA

DE CADAQUÉS

Els caixistes de LA GALERIA es van equivocar d'un zero. Jo deia que el senyor Jordà va dir en plena sessió del Ple, que l'Ajuntament d'en Salvi Rubiés, havia deixat un dèficit de 25.000 pessetes, i ells hi varen posar 2.500, lo que no es igual. Suposo que amb bon criteri dels lectors de LA GALERIA, ja compendrien que hi faltava un zero a la dreta, puix ja se despenia de les demés dades de la nota.

—Per a dir que no és cap mèrit pel senyor Pont que es pagués els viatges a Madrid, per tal d'aconseguir la carretera a Cap de Creus, ha omplert «Sol Ixent» tota una columna, barrejant-hi morts i tot.

Es veritat que no és cap mèrit, però la Vila de Cadaqués té d'agrair, tant al que fou el senyor seu fill predilecte i estimat, en Frederic Rahola, com al Sr. Onofre Pont, tots els treballs i despeses fetes per tal d'aconseguir aquella via de comunicació tant demandada; sentint que els seus esforços no fossin coronats per l'èxit.

—De sentit comú, en Pica-Pica en té per vendre, gràcies a Déu, si els hi en fa falta, demanin.

—Es veritat que l'Ajuntament presidit accidentalment pel senyor Ismael Duran (el senyor Serinyana estava fóra amb permís), va enviar una Comissió de tres concejals a Barcelona, a l'homenatge a «S. M. El Rey»; però d'aquest viatge al que varen fer el senyor Llorens a Madrid, a l'homenatge al «Dictador Primo de Rivera», hi ha una diferència del blanc al negre. El viatge a Barcelona va ésser «ordenat» als Ajuntaments, i per més

que el de Cadaqués va excusar-se, el senyor Governador va cridar a l'Alcalde a Girona per dir-li que era forçós que hi anessin. El Sr. Duran li va contestar que no tenien fondos ni consignació, i li va dir que en cas necessari fessin un pressupost extraordinari; però «que no hi faltessin». En canvi, l'homenatge de Madrid era demanat a les Juntas de U. P. i no als Ajuntaments, i el d'en Salvi Rubiés, per tal de fer mèrits amb el Sr. Chamorro, pare de la ciutadana, va pendre l'acord d'enviar-hi dos concejals, que ni tant solament eren de la U. P. Després volia que la U. P. pagués els plats trencats. No, Sr. Salvi, a Cadaqués diem que «qui se l'ha calat que se'l llevi». De tota manera, quan se va ordenar que els gastos del viatge a Madrid no se pagués dels fondos municipals, la decència els obligava a reintegrar a la caixa municipal les 500 pessetes que n'havien tret per aquell viatge que ningú els hi havia ordenat no perteneixent a la U. P.

Ja sabem que poc temps després, van ingressar tots els de l'Ajuntament i els del Somatén, i alguns amics d'ells, total una llista de 31, a l'Unió Patriòtica.

—Si senyor, l'Ajuntament presidit pel senyor Ismael Duran (també el Sr. Serinyana era fora amb permís), va nomenar fill adoptiu al General Primo de Rivera; va ésser una ordre governativa i com que no costava cap diner al poble complir-la... I prengui nota que en Pica-Pica no en diu d'embusteries, com el redactor de «Sol Ixent» que escriu la Miscel·lànea. Les embusteries denigren al qui en fa ús; i recordi també que es més aviat agafat un embustero que un coix.

—Realment, les explicacions de «Sol Ixent» sobre l'administració de l'Ajuntament presidit pel Sr. Serinyana, són tan clares, que ningú les va entendre, ni ell tampoc, un jeroglífic que es va desfer com un bolado, amb els números de les meves correspondències. Els números es desfan amb números i no amb retòrica barata i amb embusteries.

—Lo mateix li dic del Pòsit. Es o no veritat que ara el Pòsit paga entre interessos i contribució d'utilitats, uns 300 duros més anyalment que abans? Es o no veritat que a la garantia hipotecària dels 10.300 duros de préstec, hi entra, además de la casa, el Molí de l'Oli, fet amb diners d'accionistes, i per tant, que no era del Pòsit, si no dels accionistes? Crèguim, «Sol Ixent», hi ha «ajudes» que debiliten, i l'auxili d'en Salvi Rubiés i demés senyors al Pòsit, és d'aquestes. ¡Pobre Pòsit!

—Tan poca memòria té «Sol Ixent» que no es recorda que el Sr. Serinyana, va fer imprimir i repartir profusament, els comptes dels donatius rebuts i gastats amb obres públiques? Segurament, quasi tots els donants

Per arrendar

s'hi troba una casa prop de l'estació, aigua viva i mosaic. Hi ha jardí i dona a dos carrers. Informaran a ERAS DE VILA, 32, CIUTAT.

les guarden i el que no la finguí que la demani, que a l'Ajuntament n'hi ha encara més de 200 de sobrants. Procuri enterar-se bé, abans de fer una planxa tan colossal; i procuri que no li puguin dir com ara: ¡Embustero!! Que no ho sab també que era pràctica de l'Ajuntament del Sr. Serinyana l'exposar cada any a l'entrada de la Casa de la Vila un resum de tots els cobros i pagos de l'any? Quina BARRA es necessita per dir que la gestió municipal del Sr. Serinyana va ésser desgraciada. Segurament ha equivocat el nom, voldria dir la del Sr. Rubiés. Números, números, esperen els veïns; i no tanta retòrica barata i tantes embusteries!!

—I fins dimecres vinent, que continuarem amb els comptes del Gran Capitàn.

PICA-PICA.

Visado por la censura

—Ja t'han enredat. Si compressis a la Merceria MONELL no et passaria

— Merceria Novetat —

CASA MONELL

Besalú, 15

(sempre nou)

Kiosko de tota mena de diaris, revistes, etc., per a vendre a Port-Bou.

Raó: F. COROMINAS.—Carretera de Roses, 24.—Figueras.

DE TORROELLA DE MONTGRÍ

S'ha constituït una societat per a el foment de l'esport, especialment el fútbol, havent arrendat un camp al carrer de Figueras, per a celebrar-hi partits.

—Diumenge dia 18, debutà, en el Cinema Montgrí, la companyia dramàtica d'Eduard Cabré, amb la comèdia de Segarra «Les llàgrimes d'Angelina». Tant l'obra, com els seus intèrprets, foren del gust del públic, que no és cansà de picar de mans.

—Continua sense resoldre's la vaga de paletes.

—Se'ns diu que alguns elements tracten de fundar una societat política d'esquerra catalana.

C.

M. Morlius

MÉDICO

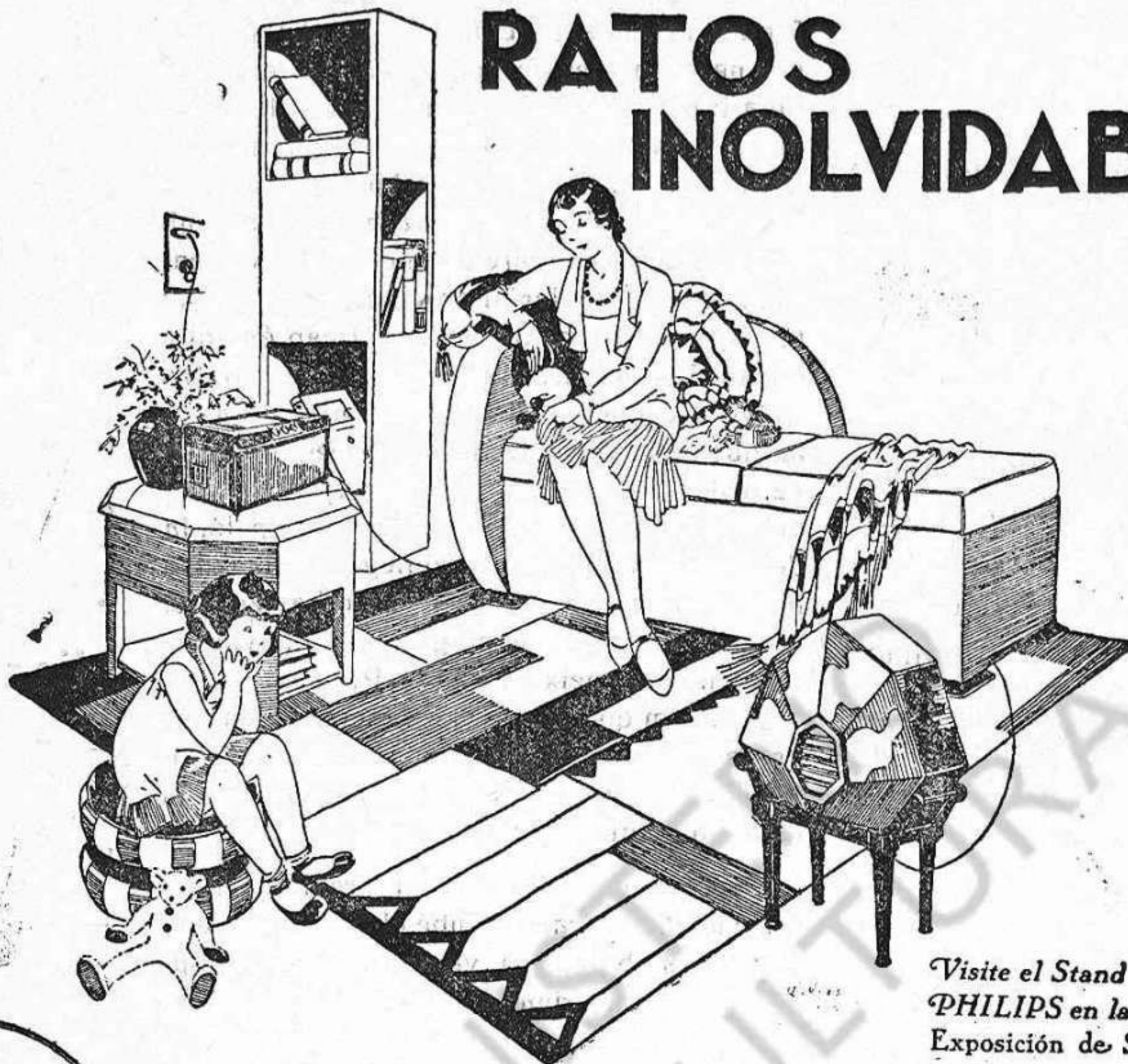
Juan Maragall, 1

— FIGUERAS —

Tipografia IDEAL, Muralla, 4-Figueras

RATOS INOLVIDABLES

Visite el Stand
PHILIPS en la
Exposición de Sevilla

Ratos inolvidables de deleite espiritual proporciona a sus poseedores el RECEPTOR PHILIPS DE LUJO, CON ENCHUFE A LA LUZ Y CON ALTAVOZ ELECTRODINÁMICO. Los más grandes artistas dentro de cada hogar, con fidelidad asombrosa de reproducción y a través de un aparato que es realmente un objeto de arte.

Combinación de Lujo con altavoz electrodinámico 2013, derivatensiones y reproductor gramofónico, Ptas.

El Receptor PHILIPS de Lujo, ofrece las siguientes particularidades: Un solo botón de mando. Gran selectividad. Enchufe directo a la red del alumbrado. Amplificador de gramófono. Válvulas PHILIPS "Miniwatt", entre ellas la famosa "Pentodo".

PHILIPS

Pida a su proveedor una demostración gratuita, sin compromiso alguno, e infórmese sobre nuestro sistema de venta a plazos.

La PHILIPS RADIO tiene a gran honor poder comunicar los indiscutibles éxitos obtenidos por su receptor 2514 y 2511, elegidos como los dos mejores aparatos entre un gran número de concursantes competidores, por un Jurado de más de 200 personas durante la Exposición de T. S. H. de Checoslovaquia.

Estos aparatos son los preferidos por los personajes de la realeza; siendo poseedores de ellos, entre varios, el Príncipe de Gales, la Princesa María José de Bélgica y su padre, el Rey Alberto.

Por lo demás, el número de compradores de nuestros aparatos, es a diario constantemente progresivo.

Representante en esta ciudad:

Enrique Fábrega, Rambla, 11 - FIGUERAS

ESPORTS

L'Unió Esportiva al camp de les Corts fa una magnífica exhibició de fút-bol, empatant a 1 goal amb un combinat blau-grana

Glosari d'esports

Diumenge passat la nostra Unió Sportiva va rebre la seva consagració futbolística. En un jorn de solemnitat, en la Catedral del fút-bol català, davant de 40.000 espectadors, els jugadors blau-grana li oferiren una rica panera de flors, en mig de una atronadora pluja d'aplaudiments. Bell final d'una temporada pletòrica d'encerts i d'entusiasmaments.

El nombrós públic que acudí al camp de les Corts, tingué l'avinentsa d'aplaudir el bonic joc de nostres amateurs, els quals imposats de la llur responsabilitat posaren en el joc tota la seva voluntat a fi de deixar el nom de nostre Figueres esportiva a l'alçària que per dret li correspon.

El fút-bol amateur va demostrar en aquest partit, que no està pas malament representat en nostre cercle local, ja que sapigué paulatinament aserrenar-se primer, afiançar-se després per a finir donant una lliçó al reserva que va enfrontar-nos el club Campió de Catalunya.

Les 40.000 persones aclopadetes al camp, aplaudiren polidament primer, entusiasmats després i finalment despedí nostres jugadors amb una ovació estruendosa. Tots el figuerencs que ens trobàvem al camp barceloní ens sentírem afalagats de aquells aplaudiments de tota aquella massa de gent acostumada a veure jugar els millors equips mundials, i qui demostrava pendre en consideració els modestos i disciplinats jugadors figuerencs. Els qui ens trobàvem barrejats entre el gros públic passant ignorats dels que teníem al nostre entorn, sentíem la satisfacció com alabaven les belles jugades que teixien els nostres representants i naturalment en sentíem una impressió tant profunda, com mai havíem sentit. Aquella immensa gentada consagrava nostre equip. Sempre més en l'història del fút-bol hi quedarà escrita la data en la qual nostra Unió logrà empatar un partit en la Catedral del fút-bol hispà. Felicitem-los a tots i encoratgem-los a que aquestes belles gestes siguin en un altre època superades, que amb una mica de constància creiem que tot pot aconseguir-se.

EL PARTIT

A les tres i deu minuts, surten al camp nostres jugadors al davant dels quals surt Bosch qui llença la pilota al mig del camp. Són rebuts amb una forta ovació. Pocs

moments després surt el Barcelona que també és aplaudit. Després d'un curt pilotex surt el referee Olamendi que és l'encarregat de dirigir la lluita, el qual ordena seguidament l'arreglaració de les forces contendents.

ELS EQUIPS

F. C. Barcelona: Español, Sanfeliu, Saló, Gil, Burguete, Gonzalo, Suárez, Vilaseca, Calvo, Cambra i Civit.

U. S. Figueres: Brú, Carbonell, Arater-Medina, Bosch, Madern, Jordá I, Mas, Felip, Vernet, Jordá II.

Actuen de capitans Calvo i Mas, respectivament. El primer regala en nom del Barcelona una magnífica cistella de flors. S'aplaudeix la gesta del F. C. Barcelona.

Surten els barcelonistes que perden desseguida la pilota. Els nostres avancen però no arriben a inquietar als contraris. Saló és el que torna la pilota al camp unionista. Nostres jugadors es mostren indecisos sobre el camp immens... descolocats els mitjos i atabalats els defenses. Ens dominen una estoneta. Una centrada sobre el nostre gol de Civit anava a fora, però Madern s'hi interposa i marca l'únic tant a favor dels contraris. Un ah! de decepció corona la jugada. Preveiem una mala tarda. Els nostres representants impressionats d'aquest gol dissortat no troben la manera d'afiançar-se. Medina i Madern es descolocuen sovint i el domini del Barcelona és aclaparador. En Brú i la defensa se'n desfan com poden, però, no poden llençar als seus a un atac. Sols de tant en tant unes pilotes de Bosch llençades als interiors permeten unes lleugeres escapades que tallen molt bé els defenses barcelonins.

Poc a poc però, els nostres es treuen la nerviositat i paulatinament van afiançant-se, i el Barcelona no domina tant. Donen no obstant poc joc a la parella Mas-Jordá i per això no logren reeixir les

jugades. En Felip perd dugues ocasions per a voler jugar de mestre.

En Brú aclareix diverses situacions compromeses. La tranquil·litat torna als nostres esperits en veure que malgrat el domini barcelonista no es canvia el marcador. Si els nostres s'han cansat ens tocarà el rebre. En canvi tenim confiança perquè el joc ha anat millorant per graus.

Efectivament en començar-se la segona part, ens donem compte que els figuerencs corren amb més soltura per l'encatit camp, les seves passades són més precises, la colocació és més perfecte; no hi ha espifiades i s'aconsegueix un domini absolut. Nostra ratlla mitja torna a fer-se mestressa de la situació sobressortint de tots els jugadors la incommensurable actuació de Bosch molt ben ajudat per en Medina.

Aquests, amb Mas i Jordá I fan anar de bòlit als defenses barcelonistes. En "Faló" posa càtedra de bon extrem. Com que es juga a fút-bol sense brutícies s'hi veu en cor i enjega cada centre que fa posar els cabells de punta als fanàtics barcelonistes. En Mas enjega un parell de xuts marca Goiburú que no entren però són aplaudits.

El gol del Figueres es preveu. Roda per la porta barcelonina però no acaba d'entrar. Per fi, després de mantes cornes infructuoses, una centrada retrasada de Faló es coronada per Bosch que enjega un xut fantàstic que fa inútil la llençada del porter barcelonista. La jugada es aplauidida frenèticament, El gol encoratja als blaus-grana que apreten. Però, la seguretat de Arater, Carbonell i en darrer terme

—Quines mitges més bones. D'on són?

de can MONELL

CLINICA DENTAL

Ll. Coll de Cendra
Odontòleg

Casades de Còdol, 5 pral.

FIGUERAS

M. Camps Dalfó

Fábrica de bebidas gaseosas

Exclusiva "Champanilla"

Cerveza de las mejores marcas

Pasteurizada con maquinaria moderna

La Junquera, 27 FIGUERAS

la temeritat de Brú que juga com els bons, fan fracassar totes les tentatives contraries. Els barcelonistes desanimats es ren-deixen a l'evidència i els nostres juguen a plaer tota la resta del partit, siguent aplaudits frenèticament en oir-se el cop de pito final.

INDIVIDUALITATS

Del Barcelona, Saló i Santfeliu foren els millors. Després Vilaseca, Cambra i Suárez. La ratlla mitja, no es vegé.

Pels unionistes, Brú, es comportà braument. Parà tot el que s'apropà a la seva porta i féu unes sortides oportúnssimes que salvaren més d'un gol. En el que van marcar els contraris no hi pogué fer res, perquè estava segur que la bala hauria anat a fora a no ésser per la falça intervenció de Madern.

La defensa Carbonell, Arater donà a tothora impresió de seguretat. Solsament fluixejà Carbonell en el començament del partit.

Els mitgers, Medina regular a la primera part i excel·lent a la segona. Bosch fou el millor home dels vint i dos. Féu una segona part magna. I un gol... immillorable. Madern fou el més fluixet dels tres. A la primera part dolent. A la segona regular. En conjunt fou la millor ratlla de l'equip.

Dels davanters Jordá I, el millor. Molt superior als altres. Perdé molt poques pilotes i gairebé tots els moments de perill foren deguts a centres d'ell. El seguí en mèrits Mas. Va estar desgraciat en la direcció dels xuts que errà per pocs mil-

metres. Jugà molt amb el cap. En Felip va defensar-se. En Vernet, també. Hi ha pasta. Convé però, que es practiqui en el xut. En Quico va ésser el més fluixet de la ratlla. Sóls féu dugues escapades de les seves, però, no pogué coronar-les amb el xut.

L'àrbitre, molt bé.

La gentilesa de la Junta barcelonista fou ben remarcable. En cap moment deixà nostres representats abandonats. Es de felicitar la bona relació que hi ha entre nostre cercle i la Junta del primer 'cercle de fútbol català. Felicitaren a nostres jugadors per la bella partida jugada.

Durant la nostra estança al camp barcelonista tinguérem ocasió de saludar els companys figuerencs Madrid, Walter, al defensa empordanès Mas i al jugador portbouenc Manolo García qui s'alegrà molt del resultat assolit, i no es cansà de animar els nostres.

Del partit monstre Atlètic - Barcelona no en direm res perquè quan surt "La Galeria" ja s'ha pogut llegir en els altres periòdics barcelonins. La nostra opinió és que el Barcelona hauria guanyat de més marge a no ésser la mala actuació de Uriach i les inseguretats de Mas que jugava lesionat. Els dos equips—encara que de tècnica ben distinta—són mereixedors d'ostentar el títol de campions peninsulars.

AL CAMP LOCAL

En el camp de l'Unió Sportiva, conten-

deren el passat diumenge les penyes locals Sport i Erato; sortint-ne guanyadors els de la penya Sport per 2 gols a cap, marcats per Patrici II qui aprofità dos excel·lents centrades d'en Trigo.

Els equips es formaren així: Penya Sport: Margarit, Monfort, Llovet-Pierre, Prat, Tomé-Trigo, Deusedas, Patrici II, Carreras i Romanos.—Penya Erato: Casademont-Martí, Clarà-Vilanova, Pastor, Isern-Sebio, Levi, Rubio, Hernández i Llovet.

Sobressortiren pels vencedors, la ratlla mitja, els extrems i el davanter centre, i pels vençuts, la defensa i el mig centre que salvaren al seu equip d'una grossa derrota.

A l'equip guanyador es trobà a faltar Munjó, el davanter centre titular. D'haver-hi jugat, creiem que la Penya Sport hauria augmentat l'score.

Banco de Crédito Ampurdanés S. A. FIGUERAS

BANCA — BOLSA — CAMBIO

Negociamos los Cupones

del as Cédulas Argentinas 6 %

VENCIMIENTO 1.º DE JULIO

qual y como un bello panorama, se divisa, a la distancia de un kilómetro, el monasterio de Rodas y el castillo de Verdera; pero a causa de estar tan expuesto a los vientos y a las inclemencias del tiempo, así como por las guerras con Francia, quedóse reducida dicha población a su iglesia parroquial y servidores de ella, bajando a vivir sus moradores a un pueblo que se formó al pie de la montaña de Rodas y conocido hoy día por La Vall" (1).

En 1336 l'infant en Pere, comte d'Empúries, estableix una notaria pública a Santa Creu, amb la condició que el seu notari tenia que residir al referit poble (2).

En 1350 els pirates l'assaltaren i en 1345 l'assolà el flagell terrible d'una peste, que també invadí el cenobi de Sant Pere de Roda, morint-ne 24 monjos.

* * *

Es aquesta una edificació rústega, típicament catalana, sense cap influència exterior. La seva façana és de lo més pobre que hi ha per l'Empordà en el ram de les esglésies romàniques, sense cap indici de pedra treballada, encara que podria molt bé ésser que hagués estat reconstruïda a les darreries de la vida del poblat.

Al voltant de la petita torre del campanar—es conserva encara l'espadanya per les dos campanes que hi havia—, hi han cossos d'edificis d'indefinible distribució. Les parets estan esquitllades.

El seu interior, convertit avui en cleda de ramats, cobert amb volta de canó i lloses del país, no desmereix l'opinió que hom es forma davant la seva miserable façana.

Teodor Baró vegé encara en 1876 en el seu altar un retaule de marbre del segle XIII, avui, naturalment, desaparegut. En 1886 es trobaven escampats per terra relleus gòtics i pedres de gran valor (3).

(1) Monsalvatje.—Monasterios de la Diócesis Gerundense. vol. XV. p. 28.

(2) Monsalvatje.—Colección Diplomática del Condado de Besalú. vol. II. p. 400.

(3) Butlletí de l'Associació Catalanista d'Excursions científiques, 31 d'agost de 1882.

En 1283, Pons Huc d'Empúries el reedificà, posant damunt la porta d'entrada la següent làpida commemorativa citada per Taverner (1):

ANNO XTI. 1283 IN MENSE JVLII. III. PONCIVS HVGO COMES EMPORIARVM, VICECOMES DE BASSO ET CAPRARIA, FILIVS D. SIBIBAE COMITISSAE EMPORIARVM, CONSTRVXIT HOC CASTRVM SANCTI SALVATORIS, QVOD CASTRVM VNA CVM COMITATV EMPORIARVM TRANSACTIS DVOBVS ANNIS POST DICTAM CONSTRVCTIONEM DOMINVS COMES AMISSIT PFR GVERRAM GALLICORVM IN MENSE JVNII ET VI POSTEA MENSIBVS PROXIMIS MANV ARMATA DOMINVS PETRI REX ILLIVS ARAGONVM REGNIS A TERRA ISTA GALLICO ET REGEM FRANCIAE EXPELLIT ET FVERVNT IN PROELIC ET DILIGENTER AD COLLVM DE PANISSARS DOMINVS REX FRANCIAE SEQVTOS IPSOS FRANCIGEROS, MIGRAVIT AD HOC MVNDO ANTE DICTAM SPVLSIONEM

(En el mes de juliol de l'any de Crist de 1283, Pons Huc, comte d'Empúries, vescomte de Bas i de Cabrera, fill de Dona Sibila, comtesa d'Empúries, construí aquest fort de Sant Salvador, qual fort, junt amb el comtat d'Empúries, dos anys després de dita construcció els perdé el comte per mà dels francesos en el mes de juny i recobrà amb mà armada sis mesos després del prebit juny, Pere, il·lustríssim rei d'Aragó, i expelí d'aquesta terra als francesos i al rei de França, els quals fóren vençuts en el coll nomenat de Panissars).

D'aquesta guerra en que Felip l'Atrevit penetrà a l'Empordà amb son fill Carles, en 1275, ja n'he parlat, per lo que respecta a la relació que té amb el cenobi de Sant Pere de Roda, en el capítol V.

(1) Josep de Taverner i de Ardena.—Obra citada.—Rev. Cienc. Hist. vol. IV. n.º V

CAP. VII
EL POBLE DE SANTA CREU
I L'ESGLÉSIA DE SANTA ELENA

El poble de Santa Creu de Roda nasqué al redoc del cenobi de Sant Pere. El seu origen és el mateix procés que tots els de les viles de l'edat mitjana. Les necessitats de la vida feudal obligaven als senyors a disposar d'un gran nombre de servents i de guerrers no lluny de llurs castells. En els seus voltants s'hi basteixen ràpidament les primeres barraques dels vasalls adscrits a la gleba i de les famílies dels defensors, i més tard, a l'aixamplar-se els murs del recinte senyorial, enclouen en el més ample circuit als feudataris que vivien al camp, sempre de cara al perill.

El poble de Santa Creu, per ésser massa lluny del cenobi—potser fundat amb premeditació pels monjos, doncs el monestir de sí era ja un poble ben preparat a deturar qualsevulla invasió per forta que fos—, tingué de suportar una vida de sobressalt fins que, adquirint una més gran importància per l'establiment dels senyors feudataris i funcionaris de Sant Pere, es cenyí una muralla, de la qual encara avui en queden palesos vestigis, particularment de les torres de sa entrada, una a cada extrem del carrer que anava de nord a sur.

En el segle X tenia un nucli bastant important de població. En els documents d'aquest temps figuren testimonis—clergues i fins nobles—, residents en el referit poble, que era la capital del terme. Els notaris de la Selva de Mar firmaven les escriptures de la se-

güent forma: "...Ntt.º pub. villa de Silva de Mare ejusdem Diocesis Gerundensis Domini utilis et proprietari notaria et scribania publici carum ejusdem villa Silva de Mare de Valle Montanea Sancti Bau-dili et termini Sanctae Crucis montis monasterii...".

El poble de Santa Creu viu una vida molt borrosa durant els primers segles de l'hegemonia de Sant Pere de Roda, estretament lligada a la del poderós cenobi benedictí. Més tard, ja en els segles XIV i XV assoleix una major importància, doncs als seus mercats s'hi apleguen les gents de Llansà, Selva de Mar (Mata de Silva), Pau, Palau i Vilajuïga. Els vells de Llansà han sentit dir a llurs pares que encara en 1780 acostumaven a anar-hi a missa els diumenges i vendre a la plaça les mercaderies que hi pujaven de tots els indrets, ço que demostra que en el segle XVIII hi havia un nucli de població bastant regular.

En 1302, Joan XXII reconegué al cenobi l'església de Santa Creu ("Item donamus et confirmamus et in perpetuam stabillimus... ecclesiam Sanctae Crucis cum decimis et preamiciis et oblationibus atque alodibus et omnibus rebus ad ipsam ecclesiam pertinentibus". (1)).

Diu Monsalvatje: "La mencionada iglesia de Santas Creus (2) fué más tarde la parroquia del pequeño poblado de este nombre, que estaba situado en el lugar conocido hoy por Santa Elena; iglesia en ruinas así como el poblado que se extendía a su alrededor, el cual estaba rodeado de murallas según puede verse por los restos que quedan de las ruinas y de su portal de entrada que aun resiste el embate de los siglos y de la tramontana. Contenía dicho poblado un regular número de vecidos, habiendo encontrado que en el año 1445 había allí tres capellanes para el culto y que también habitaban varios señores de la comarca dados al convento de Rodas. Se hallaba edificado dicho poblado en un collado desde el

(1) Andreu de Simón Pontero.—Obra i lloc citats. App. VI

(2) Es un error bastant freqüent el confondre el genitiu singular amb el plural dels patronímics. Els documents diuen sempre "Sanctae Crucis" (o sigui: del poble de Santa Creu) i mai "Sanctorum Crucorum", "Santes Creus, com així s'anomena en els documents el referit cenobi de la província de Tarragona.

Banca ARNUS

Successora d'Evarist ARNUS ♦ FUNDADA EN 1846

CAPITAL: 10.000.000 de PTES. Completament desemborsat

BARCELONA

CASA CENTRAL: Plaça de Catalunya, 22

CASA MARIU: Passatge del Relotge

Sucursal de Figueres

Casades de Códol, 15 (Rambla)

Aquesta Banca realitza tota mena d'operacions de Banca-Borsa-Canvi i la compra-venta al comptat de valors de contractació corrent

CAMBRA CUIRASSADA AMB DEPARTAMENTS DE LLOGUER

Empresa de autos GREGORI Plaza Pi y Margali, 4 **FIGUERAS**LINEA DE OMNIBUS: FIGUERAS-ROSAS-CADAQUES — ROSAS-VILAJUIGA — PORT DE LA SELVA-LLANSA
Servicio de automóviles HISPANO-SUIZA—Omnibus para excursiones—Taxis de alquiler— Venta de Gasolina

TELEFONO n.º 30

Gran STOCK de cubiertas y cámaras de las marcas «DUNLOP» y «BERGOUIGNAN» Agente exclusivo en esta plaza para la colocación con prensa de los macizos «BERGOUIGNAN».

L. SALA OLIVERAS

Consultori mèdic d'instalació moderna

Hores de consulta:

MATINS: Tots els dies menys els diumenges de 11 a 12 i mitja.—
TARDES: Els dimarts, dijous i dissabtes no festius de 6 a 7.

Plaça de Catalunya (del Gra)

FIGUERES**LICEO "MONTURIOL"**

Calle Pep, 9 y 11 - Tél. 166

FIGUERAS

Centro de enseñanza fundado en 1913.

Los éxitos alcanzados por este Centro son la prueba más elocuente de la índole de la labor pedagógica desarrollada en él durante sus diez y seis años de existencia.

Excelente presentación.—Profesorado competente, titular.—Seriedad máxima.—Disciplina por conocimiento de la naturaleza psíquica del alumno.

Internos, medio pensionistas y externos.

Clases a señoritas en locales aparte.

Banco de Figueras

de L. VERGÉS VILANOVA

CAMBIOS DE MONEDAS — VALORES — SUSCRIPCIÓN A EMPRÉSTITOS —
CUPONES — GIROS — IMPOSICIONES Y DEMÁS OPERACIONES DE BANCA

Casa de Confianza, Economía y Reserva

LUBRIFICANTES

“SILKOIL”

LOS MEJORES

La millor tuberia a pressió

URALITA

AGÈNCIA I DIPÓSIT
PER ALT EMPORDÀ

SALVI FÁBREGA
LASAUCA, NUM. 20 00 FIGUERES